

**Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli
Marek Zająk**

Warszawa, dnia 18 kwietnia 2011 r.

**Pani
Jolanta Fedak
Minister Pracy
i Polityki Społecznej**

KPZ-4100-02-01/2011
P/10/100

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli,¹ zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła kontrolę w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej (zwanym dalej Ministerstwem lub MPiPS) wykonania), w zakresie wykonania w 2010 r. budżetu państwa w części 31 - *Praca* oraz planu finansowego Funduszu Pracy.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 8 kwietnia 2011 r., na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuję Pani Minister niniejsze wystąpienie pokontrolne.

I. Część 31 – Praca

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z zastrzeżeniami ocenia wykonanie w 2010 r. przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej budżetu państwa w części 31 - *Praca*.

1. W ustawie budżetowej na rok 2010² ustalono dochody w wysokości 4.590 tys. zł. Ich realizacja wyniosła 7.544 tys. zł, tj. stanowiąc 164,4% wykonania planu dochodów. Uzyskane

---

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701, ze zm.

² Dz. U. Nr 19, poz. 102.

dochody były rzetelnie pobierane, ewidencjonowane oraz przekazywane na centralny rachunek dochodów budżetu państwa, w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa.³

Na koniec 2010 r. wystąpiły należności w kwocie 8.818 tys. zł, które były niższe o 514 tys. zł, tj. o 5,5% w porównaniu do stanu na 31 grudnia 2009 r. Nie dokonywano umorzeń, zaniechań poboru oraz odroczeń należności budżetu państwa, co należy ocenić pozytywnie.

Natomiast zastrzeżenia NIK budzi wzrost zaległości netto, które na koniec 2010 r. wyniosły 6.706 tys. zł i były wyższe o 1.051 tys. zł, tj. o 18,6%. Wynikało to z niewywiązania się beneficjentów z warunków realizacji umów o dofinansowanie projektów Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich (SPO RZL). Z tego tytułu, MPiPS dokonało w 2010 r. przypisu należności od 20 umów na łączną kwotę 6.563,7 tys. zł. Wszystkie sprawy zostały skierowane na drogę egzekucyjną.⁴

2. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z zastrzeżeniami ocenia realizację przez Ministra w 2010 r. wydatków w części 31. Powyższa ocena wynika z ustaleń kontroli dotyczących wydatków majątkowych i bieżących Ministerstwa, w tym zatrudnienia i wynagrodzeń oraz zakupu towarów i usług.

Założone w ustawie budżetowej wydatki na poziomie 345.583 tys. zł, zostały zwiększone o 46.790 tys. zł, tj. do poziomu 392.373 tys. zł. Ich faktyczna realizacja wyniosła 377.059 tys. zł, co stanowiło 96,1% planu po zmianach. Nie przekroczono planu wydatków w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej. Nie stwierdzono przypadków dokonywania nieuzasadnionych zmian w planie finansowym.

Przeciętne zatrudnienie w 2010 r. (w przeliczeniu na pełnozatrudnionych) wynosiło 3.263 osoby i było wyższe niż w 2009 r. o 157 osób, tj. o 5,1%. Wzrost zatrudnienia został odnotowany w Ochotniczych Hufcach Pracy (OHP) i wynikał z ujęcia - na wniosek NIK⁵ - w sprawozdaniu Rb-70 pracowników młodocianych. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego wyniosło 3.552 zł i było wyższe niż w 2009 r. o 35 zł, tj. o 1,0%.

---

³ Dz. U. Nr 116, poz. 784 ze zm. Uchylone z dniem 1 stycznia 2011 r.

⁴ W ramach SPO RZL, perspektywie budżetowej UE na lata 2004-2006, (przedłużono możliwość wydatkowania środków z SPO RZL do 2008 r.) wydatkowano kwotę 711.170,4 tys. zł.

⁵ Wystąpienie pokontrolne Delegatury NIK w Szczecinie z 9 kwietnia 2008 r. (znak: LSZ-41081-1-08).

Wydatki na wynagrodzenia zostały naliczone w Ministerstwie zgodnie z postanowieniami art. 6 ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw.⁶

3. W dniu 1 grudnia 2009 r. Minister wydał Zarządzenie Nr 13 w sprawie przekształcenia zakładu budżetowego Centrum Partnerstwa Społecznego „Dialog” im. Andrzeja Bączkowskiego w jednostkę budżetową. Czynności likwidacyjne prowadzone przez dyrektora zakładu budżetowego wszczęto i zakończono w grudniu 2009 r. Z dniem 1 stycznia 2010 r. działalność rozpoczęła jednostka budżetowa działająca pn. Centrum Partnerstwa Społecznego „Dialog” im. Andrzeja Bączkowskiego. W ramach czynności likwidacyjnych, miała zostać przeprowadzona inwentaryzacja aktywów i pasywów według stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. (§ 3 ust. 1 ww. Zarządzenia). Nie przeprowadzono w tym czasie inwentaryzacji na dzień poprzedzający rozpoczęcie likwidacji, choć wymóg taki wynikał z art. 29 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,⁷ co – zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 2004 r.⁸ – nosiło znamiona naruszenia dyscypliny finansów publicznych.⁹ W dniu 4 kwietnia 2011 r. Ministerstwo przesłało zawiadomienie o okolicznościach wskazujących na naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

4. Z budżetu środków europejskich wydatkowano kwotę 2.208.342 tys. zł, tj. 99% planu po zmianach. Zastrzeżenia NIK budzi niskie wykonanie planu wydatków budżetu środków europejskich w odniesieniu do Ministerstwa – dysponenta III stopnia¹⁰ – które zrealizowało wydatki w kwocie 14,9 tys. zł. Stanowiło to zaledwie 5% planu po zmianach i 0,5% planu pierwotnego (306 tys. zł; pierwotny plan przewidywał wydatki w kwocie 3.060 tys. zł). Jedną z głównych przyczyn tego stanu było przesunięcie realizacji części zadań na rok 2011.

5. W 2010 r. Ministrowi podlegały trzy jednostki: Centrum Partnerstwa Społecznego „Dialog” im. Andrzeja Bączkowskiego, Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich (CRZL), Zakład Wydawniczo-Poligraficzny. Stosunek wydatków poniesionych w poszczególnych miesiącach 2010 r. przez CRZL, do kwoty środków przekazanych przez dysponenta

---

⁶ Dz. U. Nr 110, poz. 1255, ze. zm.

⁷ Zgodnie z art. 29 ust. 4 ustawy o rachunkowości, inwentaryzację, (aktywów pieniężnych, finansowych oraz środków trwałych), przeprowadza się również na dzień zakończenia działalności przez jednostkę.

⁸ Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. Nr 14, poz. 114, ze zm.)

⁹ Art. 18 ust. 1: Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest zaniechanie przeprowadzenia lub rozliczenia inwentaryzacji albo przeprowadzenie lub rozliczenie inwentaryzacji w sposób niezgodny z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, ze. zm.).

¹⁰ Rozdział 75001 *Urzędy naczelnych i centralnych organów państwa*. W pozostałych rozdziałach klasyfikacji budżetowej, wykonanie wahało się od 86,7% do 100,0%.

głównego na realizację zadań kształtował się przeciętnie w poszczególnych miesiącach na poziomie 47,3%.¹¹ Świadczy to o zgłaszaniu przez Centrum nadmiernego zapotrzebowania na środki finansowe, co należy ocenić negatywnie. Na pozytywną ocenę zasługuje natomiast wystąpienie Ministerstwa (z początkiem roku 2011) do Narodowego Banku Polskiego o udostępnienie wglądu w aktualne salda i obroty na rachunkach jednostek podległych celem zwiększenia kontroli nad środkami budżetowymi.

6. W 2010 r. Ministerstwo realizowało zadania państwa w ramach sześciu funkcji określonych w budżecie zadaniowym. W każdej z nich wskazano zdania, cele oraz mierniki, mające służyć ocenie realizacji danego celu. W ocenie NIK, część z przyjętych mierników była jedynie wskaźnikiem nakładów pracy poszczególnych komórek organizacyjnych realizujących poszczególne zadania.¹² W opinii NIK, taka konstrukcja mierników – ustalonych przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej - nie informuje o efektywności wydatkowania środków publicznych, co jest głównym założeniem przy konstruowaniu budżetu zadaniowego. W wystąpieniu pokontrolnym, skierowanym do Ministra Pracy i Polityki Społecznej z wykonania budżetu państwa w 2009 r. w części 31 Praca¹³, NIK wniosowała m.in. o stosowanie mierników umożliwiających bieżące monitorowanie ich realizacji. Realizacja tego wniosku została podjęta w toku prac nad budżetem zadaniowym na rok 2011.

7. Ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych,¹⁴ nałożyła na Ministra obowiązek sprawowania nadzoru nad zgodnością działań instytutów z przepisami prawa i statutem oraz realizacją przez instytuty podstawowych zadań, a także przeprowadzanie ocen prawidłowości funkcjonowania w formie audytu lub kontroli. Ministerstwo nie wydało aktów wykonawczych do tej ustawy, mimo 5-miesięcznego *vacatio legis*. Dopiero w styczniu 2011 r. doszło do pierwszego spotkania pracowników Ministerstwa odpowiedzialnych za ich wydanie. W ocenie NIK brak ww. aktów wykonawczych utrudnia sprawowanie nadzoru i przeprowadzenie kontroli w ww. jednostkach nadzorowanych przez Ministra.

---

¹¹ Wykorzystanie przekazanych środków wahało się w poszczególnych miesiącach roku 2010 od 13% w styczniu do 100% w grudniu.

¹² Przykładowo: w zadaniu 14.3. Budowa nowoczesnych stosunków pracy, którego celem było dostosowywanie regulacji i instytucji rynku pracy do wyzwań nowoczesnej gospodarki, jako miernik podano liczbę opracowywanych aktów prawnych i dokumentów rządowych, a także liczbę wystąpień o interpretację przepisów.

¹³ Wystąpienie pokontrolne z dnia 6 maja 2010 r. (znak: KPZ-4100-02-01/2010; P/09/097).

¹⁴ Dz. U. Nr 96, poz. 618, która weszła w życie 1 października 2010 r.

8. Ministerstwo wydatkowało na zagraniczne podróże służbowe trzynastu osób, które nie były jego pracownikami kwotę 114,5 tys. zł. Jako podstawę prawną takiego działania wskazano umowę cywilnoprawną zawartą między Ministerstwem a zleceniobiorcą oraz rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju.¹⁵ Wszystkich wydatków dokonano z działu 750, rozdziału 75001, § 4420¹⁶. W ocenie NIK, działanie takie było niezgodne z załącznikiem Nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, gdyż ww. paragraf klasyfikacji budżetowej nie był przeznaczony do ewidencjonowanie tych wydatków.

9. Dnia 1 stycznia 2010 r. wszedł w życie znowelizowany przepis art. 38 ust. 3 ustawy z 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej¹⁷, który nakładał na ministrów obowiązek sporządzania rocznych i wieloletnich planów współpracy międzynarodowej. Podlegały one zaopiniowaniu przez Ministra Spraw Zagranicznych. Ministerstwo nie sporządziło planu współpracy międzynarodowej na rok 2010, ani planu wieloletniego. Sporządzono natomiast plan współpracy międzynarodowej na rok 2011.

10. W ustawie budżetowej na rok 2010 zaplanowano dla Ministerstwa (dział 750 *Administracja publiczna, rozdział 75001 Urzędy naczelných i centralnych organów państwa*) wydatki majątkowe w wysokości 2.186 tys. zł. W trakcie roku dokonano zmian zwiększając je do kwoty 2.492 tys. zł, tj. o 11%. Faktyczne wykonanie wyniosło 1.206 tys. zł, co stanowiło 55,2% kwoty wg ustawy budżetowej oraz 48,4% planu po zmianach.

Wydatki majątkowe Ministerstwa dotyczyły wydatków inwestycyjnych w kwocie 1.011 tys. zł (46,2% wg ustawy budżetowej i 52,2% planu po zmianach) oraz zakupów inwestycyjnych w kwocie 195 tys. zł (78,0% planu po zmianach).

---

¹⁵ Dz. U. Nr 236, poz. 1991.

¹⁶ Zgodnie z załącznikiem Nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207) paragraf 442 klasyfikacji budżetowej „(...) obejmuje wydatki na podróże służbowe zagraniczne pracowników, ponoszone zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1991, ze zm.)”.

¹⁷ Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437, ze zm.

Wydatki inwestycyjne przeznaczono na przebudowę pomieszczeń w budynkach Ministerstwa. Niepełne ich wykonanie spowodowane było – jak wynika z wyjaśnień – trudnymi warunkami atmosferycznymi uniemożliwiającymi prowadzenie prac budowlanych w budynku przy ul. Limanowskiego.

Najwyższa Izba Kontroli nie podziela w pełni tej argumentacji. W styczniu 2010 r. Ministerstwo wystąpiło o wydanie pozwolenia na budowę, które uzyskano 26 maja 2010 r. Na podstawie powyższego pozwolenia, którego otrzymanie determinowało wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na przebudowę budynku oraz dokumentacji projektowo-wykonawczej, Ministerstwo przystąpiło do przygotowania wniosku w celu uruchomienia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Dopiero 9 sierpnia 2010 r. Dyrektorka Generalna Ministerstwa zatwierdziła wniosek o wszczęcie postępowania, które ogłoszono po upływie kolejnych 2 tygodni, tj. 23 sierpnia 2010 r. Rozstrzygnięcie nastąpiło 6 października 2010 r.

W ocenie NIK przyczyną niepełnego wydatkowania środków ujętych w planie były nie tylko czynniki niezależne (warunki atmosferyczne), ale także ponad 2-miesięczny okres przygotowań związanych ze wszczęciem procedury wyłaniania wykonawcy przebudowy budynku przy ul. Limanowskiego w Warszawie.

II FUNDUSZ PRACY

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonanie planu finansowego Funduszu Pracy w 2010 r.

Ocena ta znajduje uzasadnienie w niżej opisanych wynikach kontroli:

1. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonanie planu przychodów Funduszu. W ustawie budżetowej ustalono przychody Funduszu w wysokości 9.179.485 tys. zł, tj. o 1.146.946 tys. zł (11,1%) niższe od wykonania w 2009 r. Zrealizowane przychody wyniosły 10.962.568 tys. zł i w stosunku do ustawy budżetowej były wyższe o 1.783.083 tys. zł, tj. o 19,4%. W porównaniu do wykonania 2009 r. przychody te były wyższe o 636.137 tys. zł, tj. o 6,2%.

Przychody z tytułu składki na Fundusz wyniosły 8.606.496 tys. zł i były wyższe od planowanych w ustawie budżetowej o 158.546 tys. zł, tj. o 1,8%. W stosunku do wykonania 2009 r. przychody te były niższe o 174.298 tys. zł, tj. o 2,0%. Przychody z tytułu składki stanowiły 78,5% przychodów ogółem.

Przychody z tytułu środków z Unii Europejskiej w wysokości 1.562.140 tys. zł stanowiły 14,2% przychodów ogółem. W stosunku do ustawy budżetowej były wyższe o 980.605 tys. zł, tj. o 268,6%. Uzyskane przychody z Europejskiego Funduszu Społecznego pochodziły z Program Operacyjny Kapitał Ludzki.

2. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonanie planu wydatków Funduszu. Ustalone w ustawie budżetowej wydatki w wysokości 12.338.744 tys. zł - tj. o 1.093.742 tys. zł (o 9,7%) wyższe od wykonania 2009 r. - wyniosły 12.234.486 tys. zł, tj. 99,2% planu wg ustawy budżetowej i 93,1% planu po zmianach.

W strukturze zrealizowanych wydatków największy udział miały wydatki dotyczące aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu. Stanowiły one 54,2% ogółu wydatków (w 2009 r. – 55,2%), wyniosły ogółem 6.627.365 tys. zł i były wyższe od poniesionych w 2009 r. o 422.518 tys. zł, tj. o 6,8%.

Kwota wypłaconych zasiłków dla bezrobotnych wyniosła (wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne) 3.273.523 tys. zł i była wyższa w stosunku do wykonania w 2009 r. o 422.497 tys. zł, tj. o 14,8%. Wydatki te stanowiły 26,8% wydatków ogółem (w 2009 r. 25,4%)

Z kolei kwota wypłaconych zasiłków przedemerytalnych i świadczeń przedemerytalnych wyniosła 1.617.714 tys. zł, była wyższa od określonych w ustawie budżetowej o 24.714 tys. zł, tj. o 1,6%, i w stosunku do planu po zmianach niższa o 32.286 tys. zł (tj. o 2,0%). W stosunku do wykonania 2009 r. była wyższa o 62.390 tys. zł, tj. o 4,0% i stanowiła 13,2% wydatków ogółem.

Dodatki aktywizacyjne, które wyniosły 91.496 tys. zł, były niższe od określonych w ustawie budżetowej o 14,9%, w porównaniu do planu po zmianach były niższe o 8.504 tys. zł, tj. o 8,5%. W stosunku do wykonania 2009 r. były wyższe o 7.565 tys. zł, tj. o 9,0%. Stanowiły 0,7% wydatków ogółem

Świadczenia integracyjne, które wyniosły 17.676 tys. zł, były wyższe od określonych w ustawie budżetowej o 30,1%. W porównaniu do planu po zmianach były niższe o 324 tys. zł, tj. o 1,8%. W stosunku do wykonania 2009 r. były wyższe o 3.823 tys. zł, tj. o 27,6%. Stanowiły 0,1% wydatków ogółem.

Wyższa od planowanej faktyczna liczba wypłaconych zasiłków dla bezrobotnych i dodatków aktywizacyjnych wynika przede wszystkim ze zwiększenia się liczby bezrobotnych

(w stosunku do 2009 r.) o 62,0 tys. osób, tj. o 3,3%¹⁸ oraz waloryzacji zasiłków (od dnia 1 czerwca 2010 r.) o 3,5%, tj. o wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych.

Stan Funduszu na koniec 2010 r. wyniósł 3.989.620 tys. zł, w tym środków pieniężnych 3.896.181 tys. zł, należności 189.772 tys. oraz zobowiązań – 96.333 tys. zł.

3. Ministerstwo - na podstawie danych uzyskanych od powiatowych urzędów pracy - przeprowadziło analizę skutków powodzi z maja i czerwca 2010 r. stwierdzając, że dotknęły one ok. 700 zakładów pracy.¹⁹ W wyniku powodzi 4,1 tys. osób utraciło miejsca pracy, z czego 3,7 tys. osób utraciło miejsca pracy w sposób przejściowy (na okres do 3 miesięcy), zaś 71 miejsc pracy zostało utraconych w sposób trwały. W pozostałych ok. 330 przypadkach nie wskazano na jaki okres nastąpiła utrata miejsc pracy.

W dniu 15 lipca 2010 r., Minister działając na podstawie ustawy z dnia 24 czerwca 2010 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi z maja i czerwca 2010 r.²⁰ - zmieniła plan finansowy Funduszu i utworzyła rezerwę w wysokości 172.765,6 tys. zł na usuwanie skutków powodzi. Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na niskie wykorzystanie tej rezerwy. Do końca 2010 r. zrealizowano jedynie 27 wniosków starostów na kwotę 13.357,8 tys. zł, co odpowiadało 7,7% planowanych wydatków. Faktycznie wydatkowano jednak jedynie 8.939,6 tys. zł (5,2% środków rezerwy).

Natomiast NIK pozytywnie ocenia fakt bieżącego analizowania przez Ministerstwo przyczyn niskiego wykorzystania rezerwy. Monitoring pozwolił ustalić, że było to spowodowane m.in.: trudnościami w interpretacji przepisów ww. ustawy, w szczególności dotyczących wyceny poniesionych szkód oraz wskazywał również na skomplikowane procedury, znaczne odległości od instytucji oraz fakt iż bardziej potrzebnym rozwiązaniem byłoby dla przedsiębiorców dodatkowo finansowanie odtwarzania zniszczonych miejsc pracy.

Mimo tej wiedzy, Ministerstwo nie zdecydowało się na nowelizację przepisów ustawy z dnia 24 czerwca 2010 r., gdyż – jak wynika ze złożonych wyjaśnień – zespół Pana Michała Boniego, miał przygotować projekt systemowej ustawy regulującej zagadnienia pomocy osobom poszkodowanym w wyniku powodzi.

---

¹⁸ Liczba zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 2010 r. wyniosła 1.954,7 tys. osób. Stopa bezrobocia wyniosła 12,3%.

¹⁹ Część urzędów pracy nie wykazywała zakładów, w których powódź nie miała wpływu na stan zatrudnienia, a spowodowała jedynie niewielkie straty materialne.

²⁰ Dz. U. Nr 123, poz. 835, ze zm.

4. Z dniem 1 stycznia 2010 r. wszedł w życie znowelizowany przepis art. 72 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy²¹, który uzależnił wysokość zasiłku dla bezrobotnych od długości okresu jego pobierania. W okresie pierwszych trzech miesięcy posiadania prawa do zasiłku wynosił on 717 zł, natomiast w okresie kolejnych miesięcy – 563 zł. W wytycznych Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 29 stycznia 2010 r. skierowanych do powiatowych urzędów pracy zalecono, aby za bezrobotnych nie posiadających prawa do zasiłku, za okres od dnia 1 stycznia 2010 r., za podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne przyjmować kwotę odpowiadającą wysokości zasiłku dla bezrobotnych, jaka przysługuje po upływie trzech miesięcy posiadania prawa do zasiłku, tj. 563 zł.

Dopiero w październiku 2010 r. - w wyniku nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy - wprowadzono przepisy wskazujące ww. kwotę, jako wysokość podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotnej bezrobotnych bez prawa do zasiłku.

Powyższe wytyczne Ministerstwa przyczyniły się do ograniczenia wydatków budżetu państwa (składki na ubezpieczenie zdrowotne bezrobotnych bez prawa do zasiłku finansowane były z budżetu wojewodów), ale jednocześnie obniżyły przychody NFZ przeznaczone na leczenie osób uprawnionych, przy czym Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej nie dysponowało wiedzą na temat skutków finansowych powyższych działań.

* * *

Przedstawiając Pani Minister powyższe oceny i uwagi, wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) podjęcie działań zmierzających do pełnego wykorzystania budżetu środków europejskich przez Ministerstwo – dysponenta III stopnia;
- 2) wydanie aktów wykonawczych do ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych;
- 3) podjęcie działań zmierzających do ograniczenia pobierania środków w nadmiernej wysokości przez jednostki podległe Ministerstwu;
- 4) podjęcie inicjatywy legislacyjnej – w porozumieniu z właściwymi organami władzy publicznej – zmierzającej do nowelizacji ustawy z dnia 24 czerwca 2010 r.

---

²¹ Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, ze zm.

o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi z maja i czerwca 2010 r. w celu lepszego wykorzystania środków na usuwanie skutków powodzi z maja i czerwca ubiegłego roku.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pani Minister o przedstawienie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z art. 61 ust. 2 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Minister prawo zgłoszenia na piśmie do Kolegium Najwyższej Izby Kontroli umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały Kolegium NIK.